

2025-2026

INFORME- DIAGNÒSTIC SOBRE DRETS CULTURALS I ECOSISTEMA CULTURAL A MANRESA

Informe redactat per:
**LABORATORI DE PRODUCCIÓ
CULTURAL DE MANRESA**

ÍNDICE

Resum executiu	1
1. Introducció	2
2. Context cultural de la Catalunya Central	4
3. Dades i context cultural de la ciutat de Manresa	5
4. Indicadors del sistema cultural de Manresa	5
5. Situació dels actors culturals a Manresa	6
6. Associacionisme cultural i tradició cultural a Manresa	7
7. Economia social i cultura a la Catalunya Central	8
8. Petit mapa del món del llibre a Manresa	9
9. Biblioteques i foment de la lectura 1	11
10. El paper de les llibreries independents en ciutats mitjanes	12
11. La posició de Murmuri en aquest ecosistema	12
12. Projectes culturals de futur	16
13. Conclusions	17

Actuación subvencionada por el Ministerio de Cultura

INFORME-DIAGNÒSTIC SOBRE DRETS CULTURALS I ECOSISTEMA CULTURAL A MANRESA
Actors culturals, sector del llibre i desenvolupament dels drets culturals

»»»» **RESUM EXECUTIU**

Aquest informe analitza el panorama cultural de la ciutat de Manresa amb l'objectiu de situar el projecte de la llibreria cooperativa Murmuri dins l'ecosistema cultural del territori i identificar oportunitats de desenvolupament cultural en l'àmbit del llibre i la mediació literària.

Manresa constitueix un dels principals centres culturals de la Catalunya Central. El seu ecosistema cultural combina equipaments públics consolidats, festivals culturals de projecció nacional i una xarxa activa de projectes culturals independents. Aquest sistema cultural es caracteritza per la cooperació entre agents culturals i per la presència d'iniciatives vinculades a l'economia social i cooperativa.

El sector del llibre forma part d'aquest teixit cultural i està integrat per llibreries independents, biblioteques, editorials i iniciatives de foment de la lectura. En aquest context, les llibreries independents desenvolupen un paper rellevant com a espais de prescripció literària, mediació cultural i generació de comunitat lectora.

La llibreria cooperativa Murmuri s'inscriu dins aquest sistema cultural com un projecte que combina activitat comercial, programació cultural i dinamització comunitària. Mitjançant la seva activitat, Murmuri contribueix a reforçar la circulació cultural al territori i a connectar el sector editorial independent amb la comunitat lectora.

1. INTRODUCCIÓ

La ciutat de Manresa, capital de la comarca del Bages, constitueix un dels principals centres culturals de la Catalunya Central. Amb una població d'uns 78.000 habitants i una llarga tradició associativa i cultural, la ciutat ha desenvolupat al llarg de les darreres dècades un panorama cultural divers que combina equipaments públics, festivals de projecció nacional i iniciatives culturals independents.

Aquest panorama es caracteritza per la coexistència de diferents agents que intervenen en la producció, la difusió i la mediació cultural: institucions públiques, equipaments municipals, associacions culturals, projectes independents, cooperatives i iniciatives vinculades al sector editorial.

En aquest context, Manresa exerceix un paper rellevant com a node cultural dins la Catalunya Central. La ciutat concentra una part significativa de l'activitat cultural del territori i funciona com a punt de trobada entre creadors, agents culturals i públics procedents de diversos municipis de la comarca.

En aquest marc, el sector del llibre constitueix un element rellevant de l'ecosistema cultural de la ciutat. Les llibreries, biblioteques i iniciatives editorials desenvolupen un paper important en la circulació cultural i en la generació d'espais de lectura i reflexió.

Les biblioteques públiques tenen un paper especialment significatiu en aquest ecosistema. A Manresa, la Biblioteca del Casino constitueix el principal equipament de lectura pública i forma part de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona. A més, la ciutat compta amb altres biblioteques de barri que desenvolupen una tasca rellevant en la dinamització cultural i en l'accés a la lectura, com la Biblioteca Ateneu Les Bases.

Aquest informe té com a objectiu analitzar el panorama cultural de la ciutat de Manresa amb especial atenció al sector del llibre i al paper que poden jugar les llibreries independents dins el teixit cultural local.

Marc conceptual: drets culturals i accés a la cultura

El concepte de drets culturals s'ha consolidat en les darreres dècades com un element central de les polítiques culturals contemporànies. Aquests drets parteixen del principi que totes les persones han de poder participar activament en la vida cultural de la societat, accedir a la cultura i contribuir a la producció cultural.

Els drets culturals formen part del conjunt dels drets humans reconeguts en diversos instruments internacionals, com la Declaració Universal dels Drets Humans o el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals. En aquest marc, la cultura es concep no només com un conjunt de béns o activitats, sinó com un espai de participació, expressió i producció col·lectiva de significats.

En l'àmbit de les polítiques culturals locals, el reconeixement dels drets culturals implica promoure condicions que facilitin l'accés a la cultura, la participació ciutadana en la vida cultural i la diversitat de formes d'expressió cultural.

En aquest context, les infraestructures culturals de proximitat —com biblioteques, centres culturals o llibreries independents— tenen un paper fonamental. Aquests espais permeten facilitar l'accés al coneixement, fomentar la lectura i generar espais de trobada cultural dins la comunitat.

Les llibreries independents poden exercir una funció especialment rellevant en aquest sentit. A més de la distribució de llibres, aquests espais contribueixen a generar comunitats lectores, a facilitar la circulació d'idees i a crear espais de debat cultural. En el context de les ciutats mitjanes, aquests espais adquireixen una importància particular, ja que contribueixen a garantir la presència d'una oferta cultural diversa i accessible.

Projectes com la llibreria Murmuri poden entendre's, en aquest sentit, com a iniciatives que contribueixen a fer efectius els drets culturals a escala local, facilitant l'accés a la lectura, la participació cultural i la creació d'espais de debat i reflexió dins la comunitat.

Objectius de l'informe

Aquest informe té com a objectiu principal analitzar el panorama cultural de la ciutat de Manresa amb especial atenció al sector del llibre i al paper que desenvolupen les llibreries independents dins l'ecosistema cultural local.

A partir d'aquesta anàlisi, l'informe pretén identificar els principals actors culturals del territori, descriure les dinàmiques culturals existents i situar el projecte de la llibreria cooperativa Murmuri dins aquest sistema cultural.

De manera específica, l'informe es proposa:

- descriure l'ecosistema cultural de la ciutat de Manresa i la seva funció dins la Catalunya Central
- analitzar el paper del sector del llibre dins la vida cultural del territori
- identificar els agents culturals que participen en la producció i la mediació cultural vinculada al llibre

- situar el projecte de Murmuri dins aquest ecosistema cultural
- identificar oportunitats de desenvolupament cultural que contribueixin a reforçar els drets culturals i la participació cultural al territori.

Aquest conjunt d'objectius permet situar el projecte analitzat dins un marc més ampli de desenvolupament cultural i d'accés a la cultura a escala local.

Nota metodològica

Aquest informe es basa en una anàlisi qualitativa del sistema cultural de la ciutat de Manresa, amb especial atenció al sector del llibre i als agents culturals vinculats a la mediació literària. L'anàlisi s'ha elaborat a partir de la revisió de documentació cultural disponible, informes i indicadors sobre pràctiques culturals, així com de l'observació del teixit cultural local i de la seva evolució en els darrers anys.

A més de les fonts documentals, l'informe incorpora també coneixement directe del sector cultural del territori, especialment en relació amb les dinàmiques del sector editorial independent, les llibreries i les iniciatives de mediació cultural vinculades al llibre.

Aquest enfocament permet oferir una aproximació diagnòstica al panorama cultural de la ciutat i identificar oportunitats de desenvolupament cultural en relació amb l'accés a la cultura i l'exercici dels drets culturals a escala local.

2. CONTEXT CULTURAL DE LA CATALUNYA CENTRAL

La Catalunya Central constitueix un territori amb una configuració cultural particular dins el panorama cultural català. A diferència de l'àrea metropolitana de Barcelona, on una gran part dels equipaments culturals i institucions es concentren en un espai urbà dens, la Catalunya Central presenta una estructura territorial més distribuïda.

En aquest context, el desenvolupament cultural del territori depèn sovint de la cooperació entre agents culturals locals, equipaments municipals i iniciatives independents.

Les ciutats mitjanes com Manresa exerceixen un paper central com a nodes culturals que connecten els municipis de l'entorn amb els circuits culturals catalans.

3. DADES I CONTEXT CULTURAL DE LA CIUTAT DE MANRESA

Manresa és el principal nucli urbà de la comarca del Bages i exerceix una funció central en la dinamització cultural del territori. Molts equipaments culturals de la ciutat desenvolupen una funció supramunicipal i acullen públic procedent d'altres municipis de la comarca.

El sistema cultural de la ciutat es construeix a partir d'una combinació d'infraestructures culturals públiques, festivals culturals, iniciatives associatives i projectes culturals independents.

Aquest conjunt d'elements configura un ecosistema cultural divers que combina programació institucional amb iniciatives culturals de proximitat.

4.INDICADORS DEL SISTEMA CULTURAL DE MANRESA

L'anàlisi del sistema cultural de la ciutat de Manresa permet identificar una sèrie d'elements estructurals que contribueixen a configurar el medi cultural local.

Amb una població aproximada de 78.000 habitants, Manresa exerceix una funció central en la dinamització cultural de la comarca del Bages i del conjunt de la Catalunya Central. Aquesta centralitat territorial fa que molts equipaments culturals de la ciutat tinguin un abast supramunicipal i acullin públic procedent d'altres municipis del territori.

Entre els principals indicadors culturals de la ciutat es poden destacar diversos elements rellevants.

En primer lloc, la presència d'una xarxa d'equipaments culturals que inclou teatres, museus, biblioteques i arxius. Aquests equipaments desenvolupen programacions culturals estables i contribueixen a garantir l'accés a la cultura i al coneixement.

En segon lloc, la ciutat acull diversos festivals i esdeveniments culturals que contribueixen a reforçar la seva projecció cultural, entre els quals destaca la Fira Mediterrània, un dels principals mercats professionals dedicats a les arts d'arrel i a la cultura popular contemporània.

Un altre element rellevant és la presència d'un teixit associatiu cultural actiu, que inclou entitats històriques, iniciatives culturals independents i projectes vinculats a l'economia social i cooperativa.

Finalment, el sector del llibre constitueix un dels àmbits més dinàmics de la vida cultural de la ciutat. La presència de diverses llibreries independents, llibreries especialitzades i biblioteques públiques contribueix a configurar un teixit lector divers que facilita l'accés a la lectura i a la producció editorial.

Aquest conjunt d'elements permet identificar Manresa com un node cultural rellevant dins la Catalunya Central, amb capacitat per generar iniciatives culturals pròpies i per connectar el territori amb els circuits culturals del conjunt del país.

5. SITUACIÓ DELS ACTORS CULTURALS A MANRESA

Equipaments culturals

Entre els principals equipaments culturals destaquen:

- Teatre Kursaal
- Biblioteca del Casino
- Biblioteca Ateneu Les Bases
- Museu del Barroc de Catalunya
- Museu de la Tècnica de Manresa
- Arxiu Comarcal del Bages

Festivals i esdeveniments cultural

Manresa acull diversos esdeveniments culturals rellevants, com la Fira Mediterrània, el Festival Dimbayá o la Festa del Riu. Aquestes iniciatives contribueixen a generar espais de trobada entre artistes, comunitats i públics diversos.

Espais culturals independents

Entre els espais culturals independents destaquen el Konvent, El Galliner i l'Ateneu la Sèquia, que desenvolupen activitats de creació artística i dinamització cultural.

6. ASSOCIACIONISME CULTURAL I TRADICIÓ CULTURAL A MANRESA

Manresa compta amb una llarga tradició associativa que ha contribuït a configurar el panorama cultural actual. Des de finals del segle XIX diverses entitats culturals, excursionistes i ateneus han desenvolupat un paper rellevant en la difusió cultural i la formació ciutadana.

Entre les entitats històriques destaca el Centre Excursionista de la Comarca de Bages, fundat l'any 1905.

Aquest teixit associatiu ha contribuït a consolidar una cultura participativa i comunitària que encara avui forma part de la identitat cultural de la ciutat.

A més d'aquestes entitats històriques, el teixit associatiu cultural de Manresa inclou també nombroses iniciatives vinculades a la cultura popular, la música, el teatre amateur i les activitats de difusió cultural. Aquest conjunt d'associacions contribueix a mantenir una vida cultural activa i participativa dins la ciutat.

7. ECONOMIA SOCIAL I CULTURA A LA CATALUNYA CENTRAL

En els darrers anys, el sector cultural de la Catalunya Central ha estat influït també per l'expansió de projectes vinculats a l'economia social i cooperativa.

La creació de l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central ha contribuït a reforçar aquest entorn i a impulsar iniciatives culturals arrelades al territori. Entre aquestes iniciatives destaca la cooperativa cultural Kult, amb seu a Manresa. Un dels projectes vinculats a aquesta cooperativa és Tigre de Paper Edicions, editorial independent especialitzada en assaig polític i pensament crític.

El sector editorial independent a Catalunya

El sector editorial català constitueix un dels ecosistemes editorials més dinàmics del sud d'Europa. Catalunya concentra una part molt significativa de la producció editorial en llengua catalana i castellana, i compta amb una gran diversitat d'editorials que abasten diferents àmbits literaris, acadèmics i culturals.

En aquest context, les editorials independents han adquirit una importància creixent durant les darreres dècades. Aquestes editorials solen treballar amb estructures reduïdes i amb projectes culturals molt definits, sovint vinculats a la literatura contemporània, l'assaig, el pensament crític o la recuperació de veus literàries minoritzades. A diferència dels grans grups editorials, les editorials independents acostumen a prioritzar la coherència del catàleg i el desenvolupament de línies editorials que contribueixen a ampliar la diversitat cultural del sistema literari.

Aquest ecosistema editorial es recolza en gran mesura en la xarxa de llibreries independents, que desenvolupen una funció clau en la prescripció literària i en la difusió dels catàlegs editorials.

La relació entre editorials independents i llibreries independents constitueix, en aquest sentit, un dels pilars del sistema cultural del llibre. A través de presentacions, trobades amb autores i activitats de mediació literària, aquests espais contribueixen a generar circuits culturals alternatius que faciliten la circulació d'idees, llibres i projectes editorials.

En el cas de la Catalunya Central, la presència d'editorials vinculades al territori, com Tigre de Paper Edicions, contribueix a reforçar aquesta connexió entre producció editorial i territori.

Tot i que una part important de l'activitat editorial catalana es concentra a l'àrea metropolitana de Barcelona, la participació d'agents culturals de diferents territoris contribueix a generar una xarxa cultural més distribuïda.

En aquest context, les llibreries independents de ciutats mitjanes com Manresa poden exercir un paper rellevant com a espais de circulació cultural i com a punts de connexió entre el sector editorial i els públics lectors.

8. PETIT MAPA DEL MÓN DEL LLIBRE A MANRESA

El sector del llibre constitueix un dels àmbits més actius de la vida cultural de la ciutat de Manresa. Tot i tractar-se d'una ciutat de dimensions mitjanes, el municipi compta amb una xarxa diversa de llibreries que contribueixen a la circulació cultural, a la promoció de la lectura i a la difusió de projectes editorials.

Aquest ecosistema del llibre combina llibreries independents, llibreries especialitzades i establiments amb una llarga trajectòria dins el panorama cultural de la ciutat. Aquesta diversitat contribueix a configurar un sistema lector plural que facilita l'accés a diferents tipus de publicacions i projectes editorials.

En aquest context, les llibreries exerceixen una funció clau com a espais de circulació cultural i de mediació literària dins la ciutat.

Llibreries independents

Entre les llibreries independents de la ciutat destaquen diversos projectes que desenvolupen una activitat vinculada tant a la venda de llibres com a la dinamització cultural.

Murmuri és una llibreria independent orientada a la narrativa contemporània, l'assaig i el pensament crític, amb una especial atenció al sector editorial independent. A més de la seva activitat comercial, el projecte desenvolupa una programació cultural regular que inclou presentacions de llibres, converses amb autores i activitats de mediació literària.

Parcir és una llibreria amb una llarga trajectòria a la ciutat i amb una oferta generalista que inclou narrativa, assaig, llibre infantil i juvenil i material escolar. Al llarg dels anys ha esdevingut un dels punts de referència del sector del llibre a Manresa.

Sobrerroca és una llibreria situada al centre històric de la ciutat que combina la venda de llibres amb altres productes culturals. La seva presència contribueix a mantenir una oferta cultural activa al nucli antic de la ciutat.

Llibreries especialitzades

La ciutat compta també amb llibreries especialitzades que desenvolupen una tasca específica en determinats àmbits de la lectura.

Papasseit és una llibreria especialitzada en llibre de segona mà amb un fort arrelament cultural a la ciutat. Aquest tipus d'establiments contribueixen a ampliar l'accessibilitat al llibre i a fomentar la circulació de llibres fora dels circuits comercials convencionals. A més, les llibreries de segona mà sovint esdevenen espais de descoberta literària i de recuperació de fons editorials que ja no es troben fàcilment en les llibreries generalistes.

Poques Paraules és una llibreria especialitzada en literatura infantil i juvenil que desenvolupa també activitats educatives i de foment de la lectura dirigides a infants, famílies i centres educatius.

Llibreries històriques

Algunes llibreries formen part del paisatge cultural de la ciutat des de fa dècades.

Robiralta és una llibreria històrica de Manresa que ha estat durant molts anys un punt de referència per a la venda de llibres i material escolar. La seva presència forma part de la memòria cultural de la ciutat.

Distribuïdors culturals

Finalment, la ciutat compta també amb establiments de gran distribució cultural com Abacus, que ofereixen una àmplia oferta de llibres, material educatiu i productes culturals.

Tot i tenir un model empresarial diferent del de les llibreries independents, aquests establiments contribueixen també a facilitar l'accés al llibre i a ampliar l'oferta cultural disponible a la ciutat.

En conjunt, la presència d'aquesta diversitat de llibreries contribueix a configurar un teixit lector actiu que reforça la vida cultural de Manresa i facilita la circulació de llibres, idees i projectes editorials dins el territori.

9. BIBLIOTEQUES I FOMENT DE LA LECTURA

Les biblioteques públiques tenen un paper essencial en la promoció de la lectura i en l'accés universal a la cultura.

La **Biblioteca del Casino** desenvolupa una programació regular de clubs de lectura, presentacions literàries i activitats educatives.

La **Biblioteca Ateneu Les Bases** impulsa activitats de foment de la lectura i iniciatives culturals vinculades al barri.

Aquest conjunt d'equipaments contribueix a crear una infraestructura pública de foment de la lectura que es complementa amb l'activitat de les llibreries independents.

En aquest sentit, les biblioteques públiques constitueixen una infraestructura clau per garantir el dret d'accés al coneixement i a la lectura. La seva funció no es limita al préstec de llibres, sinó que inclou també activitats de mediació cultural, programes educatius i iniciatives de participació cultural obertes a la ciutadania.

Les biblioteques públiques desenvolupen també una funció rellevant com a espais de mediació cultural i d'educació lectora, especialment en relació amb els públics joves. Les activitats que organitzen contribueixen a reforçar l'hàbit lector i a facilitar l'accés al coneixement.

Les biblioteques desenvolupen també una funció rellevant com a espais de cohesió social i accés igualitari a la cultura. A través de programes de lectura, activitats educatives i col·laboracions amb centres escolars i entitats culturals, aquests equipaments contribueixen a reforçar l'exercici efectiu dels drets culturals i a facilitar la participació cultural de la ciutadania.

10. EL PAPER DE LES LLIBRERIES INDEPENDENTS EN CIUTATS MITJANES

Les llibreries independents actuen com a espais de prescripció cultural, mediació literària i generació de comunitat lectora.

Mitjançant activitats com presentacions de llibres, converses amb autores i clubs de lectura, aquests espais contribueixen a generar espais de debat cultural i participació ciutadana.

En aquest sentit, les llibreries independents contribueixen també a garantir el pluralisme cultural i la diversitat editorial, facilitant l'accés a catàlegs editorials que sovint tenen una presència limitada en els circuits comercials dominants.

11. LA POSICIÓ DE MURMURI EN AQUEST ECOSISTEMA

La llibreria cooperativa Murmuri forma part del teixit cultural emergent de la ciutat de Manresa i desenvolupa una activitat que combina la venda de llibres amb la programació cultural i la mediació literària. El projecte s'inscriu dins el conjunt d'iniciatives culturals independents que contribueixen a dinamitzar la vida cultural del territori mitjançant activitats de proximitat i espais de trobada cultural.

Murmuri s'ha consolidat com un espai dedicat principalment a la difusió de la narrativa contemporània, l'assaig i el pensament crític, amb una especial atenció al sector editorial independent. Aquesta orientació permet donar visibilitat a editorials i autores que sovint t

tenen menys presència en els circuits comercials dominants, contribuint així a ampliar la diversitat cultural del sistema literari.

Programació cultural i mediació literària

Més enllà de la seva funció comercial, Murmuri desenvolupa una programació cultural regular que inclou activitats de mediació literària i espais de trobada entre autores, lectores i agents culturals.

Entre les activitats que s'hi desenvolupen habitualment destaquen:

- presentacions de llibres
- converses amb autores
- clubs de lectura
- activitats vinculades al pensament crític i al debat cultural.

Aquest tipus d'activitats contribueixen a generar comunitat lectora i a reforçar el paper de la llibreria com a infraestructura cultural de proximitat.

En aquesta línia de desenvolupament cultural, Murmuri preveu impulsar també tallers d'escriptura creativa, orientats a fomentar la pràctica literària i a crear espais de formació i experimentació vinculats a la creació literària. Aquests tallers permetran ampliar la dimensió formativa del projecte i reforçar la relació entre lectura, escriptura i comunitat cultural.

Treball en xarxa amb altres agents culturals

Un altre aspecte rellevant del projecte és el treball en xarxa amb altres agents culturals del territori. Murmuri participa en iniciatives compartides amb llibreries, editorials, festivals i projectes culturals independents, contribuint a generar circuits culturals que connecten el territori amb el panorama cultural català.

Aquest tipus de col·laboracions permeten facilitar la circulació d'autores i projectes editorials, així com generar activitats culturals que connecten diferents espais i públics.

El treball en xarxa amb altres agents culturals contribueix també a reforçar la presència del sector del llibre dins el teixit cultural local.

Murmuri i la xarxa de la Fundación de los Comunes

La llibreria Murmuri forma part també de la Fundación de los Comunes, una xarxa estatal d'espais culturals, projectes editorials, centres socials i grups de recerca dedicats a la producció de pensament crític i a la reflexió política i cultural contemporània.

La Fundación de los Comunes funciona com un laboratori d'idees que impulsa projectes d'investigació, edició, formació i debat cultural vinculats als moviments socials. Aquesta xarxa connecta diferents espais culturals i llibreries de diverses ciutats de l'Estat, entre les quals hi ha iniciatives com Katakarak (Iruña), Traficantes de Sueños (Madrid), La Hidra Cooperativa (Barcelona), Ateneu Candela (Terrassa) o La Casa Invisible (Málaga).

A través d'aquesta xarxa, Murmuri s'inscriu dins un entorn més ampli de projectes culturals que comparteixen l'objectiu de fomentar el pensament crític, la cultura lliure i la producció col·lectiva de coneixement.

La Fundación impulsa també iniciatives de formació i autoformació, com el programa Nociones Comunes, així com seminaris, investigacions i publicacions orientades a generar nous marcs d'interpretació de la realitat social.

La participació de Murmuri en aquesta xarxa contribueix a connectar el projecte amb altres espais culturals de l'Estat i a reforçar la seva dimensió cultural i intel·lectual.

Murmuri com a infraestructura cultural de proximitat

En el context de les ciutats mitjanes, les llibreries independents poden exercir una funció que va més enllà de la simple distribució comercial del llibre. Aquests espais actuen sovint com a infraestructures culturals de proximitat que faciliten l'accés a la cultura i generen espais de participació ciutadana.

En aquest sentit, Murmuri contribueix a reforçar l'ecosistema cultural de Manresa mitjançant la combinació de llibreria, programació cultural i dinamització comunitària.

La seva activitat contribueix a generar espais de circulació cultural, a donar visibilitat al sector editorial independent i a reforçar els vincles entre el món del llibre i la comunitat lectora del territori.

Impacte cultural i comunitari del projecte Murmuri

A més de la seva funció com a llibreria independent, Murmuri desenvolupa un paper rellevant en la dinamització cultural de la ciutat de Manresa mitjançant la creació d'espais de trobada cultural i comunitària al voltant del llibre i del pensament crític.

La llibreria actua com un espai de mediació cultural que facilita la trobada entre autores, lectores i agents culturals. A través de les seves activitats, Murmuri contribueix a generar comunitats lectores i a promoure el debat cultural en l'àmbit local.

Aquest tipus d'espais resulta especialment rellevant en el context de les ciutats mitjanes, on les llibreries independents poden desenvolupar un paper important com a punts de trobada cultural i com a infraestructures culturals de proximitat.

La programació cultural de Murmuri contribueix a ampliar l'oferta cultural de la ciutat mitjançant activitats vinculades a la literatura, l'assaig i el pensament contemporani. Aquestes activitats generen espais de diàleg i reflexió que connecten el món del llibre amb altres àmbits de la vida cultural i social.

Al mateix temps, el projecte contribueix a reforçar la visibilitat del sector editorial independent i a facilitar la circulació de llibres i autores dins el territori. Les presentacions, converses i activitats organitzades per la llibreria permeten acostar el sector editorial a la comunitat lectora i crear espais de participació cultural oberts a diferents públics.

Aquest impacte cultural es manifesta també en la capacitat del projecte per generar xarxes de col·laboració amb altres agents culturals, tant dins la ciutat com en altres territoris. La participació en projectes compartits i en xarxes culturals més àmplies contribueix a situar Manresa dins circuits culturals que connecten el territori amb altres espais culturals del país.

En aquest sentit, Murmuri pot entendre's com una iniciativa que contribueix a reforçar el teixit cultural local mitjançant la combinació d'activitat editorial, programació cultural i treball en xarxa amb altres agents culturals.

D'aquesta manera, iniciatives com Murmuri contribueixen a reforçar el dret a participar en la vida cultural de la comunitat, facilitant espais de trobada, reflexió i circulació cultural vinculats al llibre i al pensament contemporani.

Reptes dels drets culturals en ciutats mitjanes

Tot i la presència d'un ecosistema cultural actiu, les ciutats mitjanes com Manresa afronten diversos reptes en relació amb la garantia dels drets culturals.

Un dels principals reptes és assegurar la presència d'una oferta cultural diversa i accessible que permeti la participació de diferents segments de la població. En molts casos, una part important de la producció cultural i editorial es concentra en les grans àrees metropolitanes, fet que pot dificultar la circulació de projectes culturals en altres territoris.

En aquest context, els equipaments culturals locals i les iniciatives independents tenen un paper clau en la descentralització cultural i en la generació d'espais de participació cultural dins el territori.

Un altre repte important és el foment de la lectura i de l'accés al coneixement en un context de transformació dels hàbits culturals i dels formats de consum cultural.

Les biblioteques públiques, les llibreries independents i els projectes de mediació cultural desenvolupen una funció fonamental en aquest àmbit, ja que contribueixen a generar comunitats lectores i a facilitar l'accés al llibre i al pensament crític.

Finalment, un altre aspecte rellevant és la necessitat de reforçar les xarxes de col·laboració entre agents culturals del territori. La cooperació entre llibreries, biblioteques, editorials, centres culturals i projectes independents pot contribuir a generar iniciatives culturals compartides i a reforçar la circulació cultural dins el territori.

En aquest context, projectes culturals de proximitat poden actuar com a espais de connexió entre diferents agents culturals i contribuir a reforçar el teixit cultural local.

12. PROJECTES CULTURALS DE FUTUR

Entre les línies de desenvolupament possibles destaquen:

- xarxes de cicles literaris
- programes de mediació lectora amb centres educatius
- cicles de debat i pensament crític.

A partir de l'anàlisi del panorama cultural de Manresa es poden identificar diverses oportunitats per al desenvolupament de projectes culturals vinculats al sector del llibre i a la mediació cultural.

Una possible línia de treball consisteix en el desenvolupament de **cicles literaris compartits** entre diferents espais culturals de la ciutat. Aquest tipus d'iniciatives poden incloure presentacions de llibres, converses amb autores o activitats de debat cultural que connectin diferents projectes culturals del territori.

Una altra línia de treball consisteix en el desenvolupament de **projectes de mediació lectora en col·laboració amb centres educatius**. Aquest tipus d'iniciatives poden contribuir a fomentar l'hàbit lector entre els públics joves i a apropar el sector editorial als centres educatius.

Els projectes de mediació lectora poden incloure trobades amb autores, tallers d'escriptura creativa o clubs de lectura escolars.

Una tercera línia de treball consisteix en el desenvolupament de **cicles de pensament crític i debat cultural que connectin literatura**, assaig i reflexió social. Aquest tipus d'activitats poden contribuir a reforçar el paper de les llibreries com a espais de debat cultural i participació ciutadana.

Finalment, també es poden explorar **projectes de col·laboració entre agents culturals de la Catalunya Central i de Barcelona**. Aquest tipus de col·laboracions poden facilitar la circulació d'autores, projectes editorials i iniciatives culturals entre diferents territoris.

Aquest tipus de projectes contribueixen a reforçar les xarxes culturals existents i a consolidar la presència del sector del llibre dins la vida cultural del territori.

13. CONCLUSIONS

L'anàlisi del panorama cultural de Manresa mostra l'existència d'un ecosistema cultural divers que combina equipaments institucionals, festivals culturals, iniciatives associatives i projectes culturals independents.

Aquest ecosistema es caracteritza per una estructura cultural distribuïda en la qual la producció, circulació i mediació cultural es desenvolupen a través de diferents espais i agents culturals.. Els equipaments públics desenvolupen una funció central en la programació cultural institucional, mentre que els projectes independents contribueixen a generar espais de mediació cultural, experimentació i participació comunitària.

En aquest context, el sector del llibre constitueix un element rellevant de la vida cultural de la ciutat. La presència de diverses llibreries amb perfils diferenciats, juntament amb la xarxa de biblioteques públiques i les iniciatives editorials vinculades al territori, contribueix a configurar un teixit lector actiu.

Les llibreries independents desenvolupen un paper especialment rellevant dins aquest sistema cultural. A més de la seva funció comercial, aquests espais actuen com a infraestructures culturals de proximitat que faciliten la circulació de llibres, promouen el pensament crític i generen comunitats lectores.

Mitjançant activitats com presentacions de llibres, converses amb autores o clubs de lectura, les llibreries contribueixen a connectar el sector editorial amb el públic lector i a generar espais de trobada cultural dins el territori.

En el cas de Manresa, aquest paper resulta especialment rellevant, ja que la ciutat exerceix una funció de node cultural dins la Catalunya Central. Les iniciatives culturals que es desenvolupen a la ciutat tenen la capacitat de connectar el territori amb els circuits culturals catalans, facilitant la circulació de projectes culturals i literaris.

En aquest context, projectes com Murmuri poden entendre's com a iniciatives que contribueixen a reforçar l'ecosistema cultural local mitjançant la combinació de llibreria independent, programació cultural i treball en xarxa amb altres agents culturals.

»»»» BIBLIOGRAFIA I FONTS

- Manual de cultura d'impacte i cultura transformadora
- Indicadors per a l'anàlisi de pràctiques culturals
- Documentació municipal sobre equipaments culturals de Manresa
- Memòria del projecte Murmuri

